

DIF SOUŠ '94 Ústí nad Labem – Studentské divadlo zase žije

Divadelní festival soukromých škol s názvem DIF SOUŠ '94 byl zahájen v Ústí n. L. 17. dubna a ukončen tamtéž 23. dubna 1994. Byl dokladem znovuoobrození studentského divadla u nás. Téměř o polovinu předčil počtem představení a souborů svůj první ročník, který se uskutečnil před rokem, stejně jako letos, z iniciativy ústeckého soukromého gymnázia Schola ludus. V jeho druhém ročníku bylo uvedeno 31 soutěžních inscenací a vystoupení a 1 přídavek.

Na festivalovém jevišti se objevila představení vzešlá z vlastní autorské tvorby členů souborů, respektive na základě scénářů, vzniklých adaptací literárních předloh. Menší část tvořily inscenace budované na podkladě textů dramatických autorů, z nichž 2 byly z dílny autorů divadla Jára Cimrmana. Nechyběla ani původní operní tvorba. Žánrové a druhové rozrůznění bylo takového rozpětí, že je jednodušší pojmenovat to, co se na festivalu neobjevilo, než vyjmenovávat, co jeho program obsahoval. Chyběla zde snad jen pantomima a loutkové divadlo ve své vyhraněné podobě. Prvky těchto divadelních druhů byly však v některých inscenacích obsaženy.

DIF SOUŠ '94 přinesl řadu pozoruhodných výsledků, zejména v oblasti autorských počínů členů hrajících souborů. Účastníci festivalu měli možnost zhlédnout jednu výjimečnou inscenaci, k níž se řadilo minimálně dalších osm, které nesly pečeť cílevědomosti a poučenosti. Nejedna soubor byl svým představením inspirativní ve výběru námětu a spolu s tím v nalezení nosného inscenačního principu. Nechyběly průkazné výsledky dobrého pedagogického vedení souborů, i když ani zdaleka nepřevažovaly. Ocenění hodné byly výkony interpretů, a to jak jednotlivců, tak celých kolektivů. Nutno však hned připojit, že jich nebylo nepřeborné množství.

K nejpozoruhodnějším výsledkům práce studentských divadel náležela inscenace domácího souboru. **Rodinné divadlo Hlína Gymnázia Schola ludus z Ústí nad Labem nastudovalo hru** z pera členky souboru **Klára Špičkové Teda Petře, jako sorry.**

Soubor od loňska změnil název a spolu s ním i způsob své práce na inscenaci. Autorka i režisér Karel Tománek zůstali. Vloni se uvedli parodií na prostoduché příběhy z divokého Západu a volili k tomu formu studentské recese, založené namnoze na improvizaci. Tentokrát stavěli na předloze, která se v průběhu přípravy inscenace fixovala jako pevně daný dramatický text. Jedná se o příběh, v němž se realita školního prostředí a vztahů mezi spolužáky a učiteli projektuje do historického prostředí starověkého Egypta, aby se posléze přes snovou vizi hlavního představitele hry opět navrátila do naší přítomnosti. Otisk reálného prostředí do onoho historického a naopak, není a ani nemůže být patrně důsledný. Ačkoliv tato

skutečnost poněkud ztěžuje čitelnost „egyptského“ příběhu, celek však dostatečně zřetelně oslovuje diváky, a to až apelativním způsobem. Hraje se o tom, jak se z drobných krivd, zrad a bezpráví může zrodit brutalita, jak krátký je můstek od poslušnosti k násilí, od inspirace krvavými příběhy ke krvavému činu.

Při zevrubnější analýze textové předlohy a inscenace, by si bylo možné klást otázky, jak dalece je výchozí dramatická situace nosná a dostatečná pro tak závažné téma, je-li ona historická projekce tomuto tématu relevantní, nejde-li o přímočaré schéma a tudíž o zjednodušující pohled na velice složitý problém.

Inscenátoři si však zjevně nekladli za úkol vytvořit hlubokou psychologickou studii. Svou inscenací vypovídají o svých základních pocitech, vyvěrajících z vlastní zkušenosti, a zároveň zveřejňují své stanovisko. Činí tak pevně strukturovaným tvarem, promyšlenou a účelnou scénografií, hudební složkou inscenace a v neposlední řadě prostřednictvím velice pěkných hereckých výkonů. Z celkem kompaktního hereckého kolektivu zaujal nad jiné výkon Petra Michálka v titulní roli. Inscenace získala hlavní cenu festivalu a byla porotou doporučena k výběru do programu Jiráskova Hronova '94. Shodně s porotou vynesla na 1. místo tuto inscenaci i divácká anketa.

Největším kladem, který festival exemplárně dokumentoval, bylo zaujetí studentů škol a jejich pedagogů pro vlastní divadelní tvoření (osloveno bylo cca 125 škol). Pozitivum bylo bezesporu i ve snaze o získání poznatků potřebných pro rozvíjení divadelních aktivit a konečně i v potřebě výsledky tvorby konfrontovat.

Festival na druhé straně poukázal na absenci základních poznatků a dovedností, zejména v oblasti divadelní režie a namnoze i v oblasti dramaturgie. U mnoha souborů se k tomu pojí absence nejzákladnějšího vědomí o herecké práci. Je to pochopitelné, neboť většina souborů právě vznikla či existuje několik málo (2–3) roků, většina účinkujících stanula na jevišti poprvé či má za sebou velice krátkou divadelní zkušenost. Jest otázkou, nakolik jsou tato zjištění v této chvíli pro studentské divadlo důležitá. Podstatné je, že znovu žije, a že žije v nepřehlédnutelné míře. Jeho zatímní nedostatky zmiňuji jen proto, aby ti, kdož se jím chtějí zabývat se vši vážností, se zaměřili na to, co je pro kultivaci divadelního snažení v této oblasti a v tomto čase nejpotřebnější. Nemám přitom na mysli jen tvůrce studentského divadla, ale také ty, kteří mu mohou být jakkoli nápomocni.

Kromě zmíněných 31 soutěžních inscenací měli účastníci festivalu možnost zhlédnout dvě představení ústeckého Činoherního studia, vystoupení D1H Petra Vaňka, vystoupení Mirka Kovářika, koncerty Vladimíra Mišíka, Jana Buriana a dal. V průběhu DIFu probíhaly rozborové semináře a hodnocení jednotlivých inscenací a divadelní dílny, které byly přípravou na happening, jenž se uskutečnil v závěru festivalu na Mírovém náměstí v centru města pod

názvem Babylonská věž. Smyslem akce bylo hledání a nalezení společného jazyka, navzdory rozrůznění znakových systémů, které dostaly do vínku jednotlivé skupiny účastníků, vytvořené z řad členů hrajících souborů. Zapojit se mohla i ústecká veřejnost.

Realizaci tohoto projektu jsem již nebyl přítomen, stejně jako závěrečnému bálu. Nevím, zda tu došlo k nalezení společné řeči. Vím jen, že po celou dobu trvání DIFu v ústeckém domě kultury Corso jsem měl pocit překotného hemžení a nalézání společného jazyka. Čest a sláva těm, kdo je umožnili. Díky za počín, jehož dosah nelze v tuto chvíli dohlédnout, neřku-li docenit.

Milan Strotzer

Publikováno: Časopis Amatérská scéna 3/1994, str. 14